

სს ბანკი ქართუ

პილარ 3-ის წლიური ანგარიში

(2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით)

2026 წელი

სარჩევი

1. შესავალი	3
2. მენეჯმენტის განცხადება	3
3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები	4
3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები	4
3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	4
3.3: წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	4
4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა	5
5. კაპიტალის სტრუქტურა	6
6. კაპიტალის ადეკვატურობა	7
6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	7
6.2: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	8
6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია	9
6.4: საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	9
7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	10
8. აქციონერებთან დაკავშირებული საკითხები	11
9. კორპორაციული მართვა	11
9.1: სამეთვალყურეო საბჭო	11
9.2: დირექტორატი	15
9.3: აუდიტის კომიტეტი	19
9.4: რისკების კომიტეტი	20
9.5: საკრედიტო კომიტეტი	21
9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი	21
9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი	22
9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი	23
10. რისკების მართვა	24
10.1: კორპორატიული სტრატეგია	24
10.2: რისკების მართვის ჩარჩო	24
10.3: საკრედიტო რისკების მართვა	29
10.4: საპროცენტო რისკის მართვა	30
10.5: სავალუტო რისკის მართვა	31
10.6: ლიკვიდობის რისკის მართვა	31
10.7: საოპერაციო რისკის მართვა	32
11. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) რისკების მართვა	33
12. მნიშვნელოვანი სიახლეები	36
13. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია	37

1. შესავალი

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის პილარ 3-ის გამჭვირვალობის მოთხოვნებს, ევროკავშირის 575/2013 დირექტივის მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანებას „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის დამტკიცების თაობაზე“.

დოკუმენტი მოიცავს ინფორმაციას ბანკის კაპიტალის არსებულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის, რისკების მართვის პოლიტიკის, სტრატეგიისა და კორპორაციული მართვის მოდელის შესახებ.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება ქვეყნდება ყოველწლიურად. დოკუმენტი ხელმისაწვდომი არის ბანკისა და ეროვნული ბანკის ვებ-გვერდებზე როგორც ქართულ, ასევე ინგლისურ ენაზე.

2. მენეჯმენტის განცხადება

ბანკის დირექტორატი ადასტურებს მოცემულ პილარ 3-ის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით, წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის“ მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ სხვა წესებსა და ნორმებს. რეგულაციის თანახმად, არ არის სავალდებულო პილარ 3-ის ფარგლებში გამოქვეყნებული ინფორმაციის აუდიტი.

3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლების ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის კაპიტალთან დაკავშირებული საზედამხედველო მოთხოვნების და ლიკვიდობის შესახებ. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შესაბამის მითითებულ თავში.

3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2025	31.12.2024
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	444,638	412,587
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	72,768	75,784
მეორადი კაპიტალი	9,163	16,279
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	526,569	504,650
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,894,965	1,914,280
<u>მიმდინარე კოეფიციენტები</u>		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	23.46%	21.55%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	27.30%	25.51%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	27.79%	26.36%

3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2025	31.12.2024
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	707,042	844,949
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	484,924	562,728
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	146%	150%

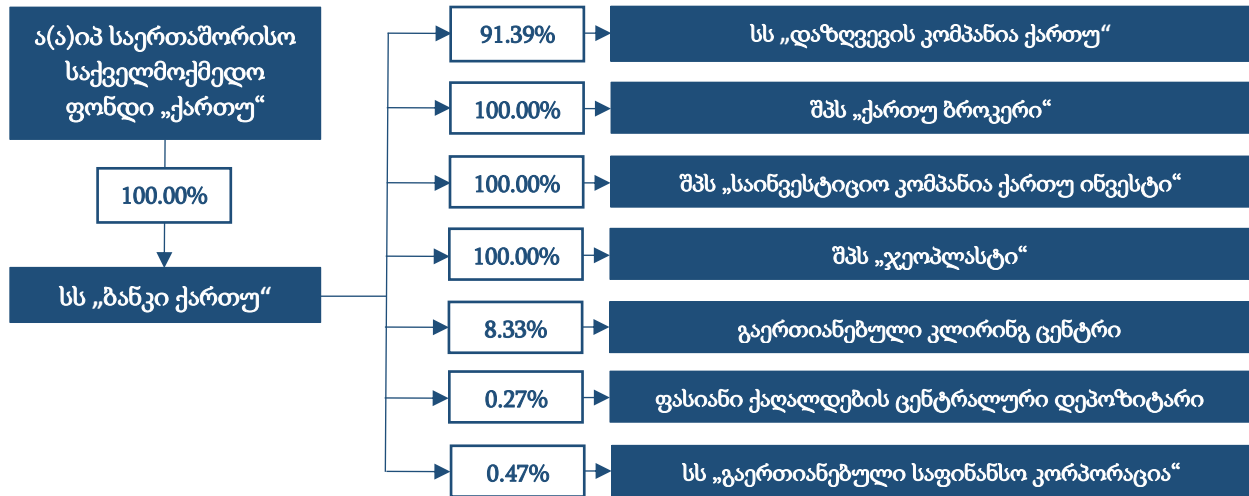
3.3: წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2025	31.12.2024
ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	1,492,411	1,587,876
სტაბილური დაფინანსების საჭიროება	930,409	869,845
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	160%	183%

ბანკის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2025 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის გვერდზე „ძირითადი მაჩვენებლები“.

4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკის 35%-ის წილის საბოლოო ბენეფიციარი მფლობელი არის უტა ივანიშვილი. ჯგუფის სტრუქტურა მოცემულია შემდეგი სქემატური ილუსტრაციის სახით.

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ისე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://cartuinsurance.wixsite.com/cartuinsurance>; <https://insurance.gov.ge/Statistics.aspx/Statistics>

შპს „ქართუ ბროკერი“ – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი. კომპანიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <http://gse.ge/broker-companies/cartubroker>

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. კომპანია დაფუძნების დღიდან არანაირ საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა კომპანია დააფუძნა 2017 წელს, დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. მიმდინარე ეტაპზე ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი - კომპანია ფლობს მსხვილ ონლაინ პორტალ MYPAY.GE-ს, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია განხორციელდეს სხვადასხვა ტიპის გადახდები პლასტიკური ბარათების გამოყენებით. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://www.mypay.ge/Payments/main>

საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი - კომპანია 1999 წლიდან არის GCSD სისტემის ოპერატორი. აღნიშნული სისტემის ძირითადი მიზანია მისი მონაწილეების მფლობელობაში მყოფი ფასიანი ქაღალდების ნომინალური მფლობელობა, კლირინგისა და ანგარიშსწორების უზრუნველყოფა, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა. GCSD არის 4 კომერციული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მფლობელობაში. <http://www.gcsd.ge/>

სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“ (UFC) - პირველი ბანკთაშორისი საპროცესინგო ცენტრი დაარსდა 1996 წლის იანვარს. დღეისათვის საპროცესინგო ცენტრი ემსახურება 25 ფინანსურ

ინსტიტუტს, მათ შორის - ბანკები/PSP/MFOs. იგი უზრუნველყოფს სრულ საბარათე მომსახურებას VISA International, MasterCard Worldwide და China UnionPay-ის საერთაშორისო რეგულაციებისა და PCI (Payment Card Industry)-ის მონაცემთა უსაფრთხოების სტანდარტების მიხედვით. <https://www.ufc.ge/>

5. კაპიტალის სტრუქტურა		
ძირითადი პირველადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2025	31.12.2024
ჩვეულებრივი აქციები	114,430	114,430
სხვა რეზერვები *	7,438	7,438
აკუმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	-	53
გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	338,942	301,122
არამატერიალური აქტივები (მათ შორის გუდვილი)	16,171	10,403
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-
აქტივების გადაფასების რეზერვი	-	53
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	444,638	412,587
დამატებითი პირველადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2025	31.12.2024
დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები	72,768	75,784
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	72,768	75,784
მეორადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2025	31.12.2024
სუბორდინირებული სესხი	9,163	16,279
რეზერვები	-	-
სულ მეორადი კაპიტალი	9,163	16,279
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	526,569	504,650

*ბანკის სარეზერვო და მიზნობრივი ფონდის ფორმირება ხდებოდა წლის გაუნაწილებელი მოგებიდან და მიზანს წარმოადგენდა ბანკის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი შესაძლო ზარალის დაფარვა, საჭიროების შემთხვევაში.

6. კაპიტალის ადეკვატურობა
6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	31.12.2025	31.12.2024
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,700,892	1,747,754
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	11,887	7,684
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	182,186	158,842
სულ	1,894,965	1,914,280

6.2: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

თარიღი: 31.12.2025	საბალანსო ღირებულება	რისკის პოზიციების ღირებულება	რისკის წონა						საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები		
			0%	20%	50%	100%	150%	250%	მიტიგაციამდე	მიტიგაცია	მიტიგაციის შემდეგ
საბალანსო ელემენტები											
მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	325,761	325,761	66,923	-	-	258,838	-	-	258,838	-	258,838
მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	300,525	300,525	-	82,716	214,297	3,417	95	-	127,251	-	127,251
მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	1,106,842	1,106,842	-	-	-	1,106,842	-	-	1,106,842	91,548	1,015,294
ვადაგადაცილებული სესხები	49,954	49,954	-	-	-	49,954	-	-	49,954	1	49,953
ძირითადი საშუალებები *	39,371	23,200	8,232	-	-	14,968	-	-	14,968	-	14,968
ფული და მისი ექვივალენტები კომერციულ ბანკებში	33,094	33,094	33,094	-	-	-	-	-	-	-	-
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში და საგადასახადო აქტივი	9,527	9,527	-	-	-	-	-	9,527	23,818	-	23,818
სხვა ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში	176	176	-	-	-	176	-	-	176	-	176
სხვა აქტივები **	98,972	98,972	-	-	-	82,469	-	16,503	123,726	18,350	105,376
სულ საბალანსო ელემენტები	1,964,221	1,948,050	108,249	82,716	214,297	1,516,663	95	26,030	1,705,573	109,899	1,595,674
გარესაბალანსო ელემენტები											
კრედიტის მახასიათებლების მქონე გარანტიები	23,568	23,568	-	-	-	23,568	-	-	23,568	1,019	22,549
კრედიტის მახასიათებლების მქონე შეუქცევადი სთენდბაი აკრედიტივები	6,014	6,014	-	-	-	6,014	-	-	6,014	-	6,014
არასაკრედიტო მახასიათებლების მქონე გარანტიები	139,959	69,979	-	-	-	69,979	-	-	69,979	10,040	59,939
აუთვისებელი საკრედიტო ინსტრუმენტები ***	33,892	16,946	-	-	-	16,946	-	-	16,946	230	16,716
სულ გარესაბალანსო ელემენტები	203,433	116,508	-	-	-	116,508	-	-	116,508	11,290	105,218
კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები											
კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ	2,167,654	2,064,557	108,249	82,716	214,297	1,633,171	95	26,030	1,822,080	121,189	1,700,892

* ძირითადი საშუალებების, საბალანსო და რისკის პოზიციას შორის სხვაობა გამოწვეულია არამატერიალური აქტივებით, რომელიც, თავის მხრივ, სრულად იქვითება საზედამხედველო კაპიტალიდან.

** აღნიშნულ მუხლში შედის რისკის პოზიციები ფიზიკური პირების მიმართ, გიროში დასაკუთრებული ქონება და სხვა მოთხოვნები.

*** რისკის პოზიციაში გაითვალისწინება სესხის გაცემის ვალდებულების საბალანსო ღირებულების 50%.

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების დათვლის მიზნით, მიტიგაციის საშუალებად ბანკი იყენებს მხოლოდ სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებულ ფულად სახსრებს ან ფულთან გათანაბრებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის „კომერციული ბანკების საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტის დადგენის, გაანგარიშებისა და დაცვის წესით“ განსაზღვრულ კრებსით საერთო ღია სავალუტო პოზიციას.

6.4: საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	2025	2024	2023
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	83,008	75,175	68,979
მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	9	1,131	0
მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	15,378	29,148	20,950
მთლიანი შემოსავალი	98,376	103,192	89,929
მთლიანი შემოსავლის საშუალო ბოლო 3 წლის	97,166	84,716	72,239
საოპერაციო რისკების კაპიტალი (15.00%)	14,575	12,707	10,836
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	182,186	158,842	135,449

7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (სებ-ის მეთოდოლოგიით)

31.12.2025 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	162,617	544,425	707,042
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	50,248	434,675	484,924
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	323.6%	125.2%	145.8%
მინიმალური მოთხოვნა	>75%	>100%	>100%

ბანკის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2025 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის გვერდზე „ძირითადი მაჩვენებლები“. (იხ. ბმულზე: <https://nbg.gov.ge/supervision/banking-supervision?pageKey=pilar3Quarter>)

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (ბაზელის მეთოდოლოგიით)

31.12.2025 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	87,001	283,551	370,552
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	10,257	42,504	52,761
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	848.2%	667.1%	702.3%

სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები ბანკისთვის წარმოადგენს სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის. დეტალური ინფორმაცია მოცემულია კვარტალურ დანართში გვერდზე 14.LCR.

8. აქციონერთან დაკავშირებული საკითხები

ბანკის აქციონერის და აქციონერთა კრების უფლებები რეგულირდება წესდების საფუძველზე. ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია: შეცვალოს ბანკის წესდება, საფირმო სახელწოდება, აირჩიოს და გამოიწვიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, დაამტკიცოს ბანკის წლიური ანგარიშგება, ფინანსური შედეგები, დაამტკიცოს აუდიტის კომიტეტის დასკვნა. კრებას უფლება აქვს მიიღოს ბანკის რეორგანიზაციას ან ლიკვიდაციასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება.

წესდების მიხედვით, აქციონერთა კრება მოიწვევა ყოველწლიურად, როგორც წესი, საანგარიშგებო წლის დაწყებიდან ორი თვის ვადაში. ვინაიდან ბანკს ყავს მხოლოდ ერთი აქციონერი, კრების მოწვევა არ ხდება და აქციონერი საჭიროებიდან გამომდინარე ღებულობს ერთპიროვნულ გადაწყვეტილებას.

9. კორპორაციული მართვა

9.1: სამეთვალყურეო საბჭო

2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭო შედგებოდა ხუთი წევრისგან. საბჭო შემდეგნაირად იყო დაკომპლექტებული:

1. ნატო ხაინდრავა - თავმჯდომარე
2. ლაშა მეგრელიძე - თავმჯდომარის მოადგილე, დამოუკიდებელი წევრი
3. ბესიკ დემეტრაშვილი - წევრი
4. ზაზა ვერძეული - უფროსი დამოუკიდებელი წევრი
5. ირინე ქინქლაძე - წევრი

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს, ნატო ხაინდრავას, 1988 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. საბანკო სექტორში 1982 წლიდან მუშაობს. იგი 2023 წლიდან დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ და აუდიტის კომიტეტის წევრად. 2016 წლიდან 2023 წლამდე იყო სს „ბანკი ქართუს“ გენერალური დირექტორი. 2013-2015 წლებში იყო ბანკის ფინანსური დირექტორი. 2011-2013 წლებში იყოს ბანკის გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე. 2003-2011 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი, ფინანსური დეპარტამენტის დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე. 2002-2003 წლებში მუშაობდა საქართველოს ეროვნული ბანკის ბანკების ზედამხედველობის განყოფილების ლიკვიდატორად. 2001-2002 წლებში იყო „თბილკომბანკის“ ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1993-2001 წლებში იყო „სიგმა ბანკის“ უფროსი ბუღალტერი, დირექტორის მოადგილე და ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1988-1993 წლებში იყო ნამალადევის რეგიონული ცენტრალური შემნახველი ბანკის უფროსი ბუღალტერი. 1987-1988 წლებში იყო შემნახველი ბანკის ნამალადევის ფილიალის ხელმძღვანელი, 1982-1987 წლებში ამავე ფილიალის უფროსი კონტროლიორი.

ლაშა მეგრელიძეს ბაკალავრის ხარისხი ბიზნეს ადმინისტრირებაში მიენიჭა ლოზანას ბიზნეს სკოლაში. ის 2023 წლიდან დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ და არის საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. იგი ასევე არის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და რისკების მართვის კომიტეტის წევრი. 2019-2022 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ იკავებდა საერთაშორისო ბიზნესის უფროსის თანამდებობას. 2017-2019 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ იყო ბიზნესის განვითარების მენეჯერი. 2015-2017 წლებში სს „გალტ ენ თავარტში“ იკავებდა უფროსი თანამშემწის

პოზიციას. 2011-2014 წლებში იყო მოვაჭრის თანამდებობაზე „Commodities International“-ის სასაქონლო სავაჭრო სახლში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

ბესიკ დემეტრაშვილს დამთავრებული აქვს ივ.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. 2012 წლიდან დღემდე არის შპს „მენეჯმენტ სერვისის“ და შპს „ქართულ ფრანგული სკოლის“ დირექტორი. 2014 წლიდან დღემდე არის შპს „აგრო ქართუს“ დირექტორი, ხოლო 2015 წლიდან დღემდე შპს „რივიერა XXI“-ს და სს „დიდველის“ დირექტორი. 2008 წლიდან დღემდე არის საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრი, ხოლო 2013 წლიდან დღემდე შპს „ფინსერვისი XXI“-ს იურიდიული მრჩეველი. 2005-2006 წლებში იყო შპს „ბურჯის“ და ა(ა)იპ ასოციაცია „ატუს“-ს იურიდიული სამსახურის უფროსი. 2002-2006 წლებში იყო შპს „რეესტრი XXI“-ს ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორი. 1999-2000 წლებში იყო თბილისის საკრებულოს იურისტი. 1998-1999 წლებში იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის“ იურისტი.

ზაზა ვერძეულმა ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხი ვაჭრობის ეკონომიკისა და საქონელმცოდნეობის მიმართულებით მიიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. 2019 წელს, ბატონი ვერძეული დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად. 2007-2019 წლებში ის იკავებდა სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ რისკების მართვის განყოფილების უფროსისა და დირექტორის მოადგილის თანამდებობას. 2006 წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა საცალო ბიზნესის დეპარტამენტს სს „სილქ-როუდ ბანკში“. 1999-2004 წლებში ბატონი ვერძეული ხელმძღვანელობდა საკორესპონდენტო ურთიერთობებსა და ანგარიშსწორებების დირექციას სს „საქართველოს საფოსტო ბანკში“. მისი კარიერის დასაწყისი კი უკავშირდება სს „კავკასიის ბანკს“ საქართველოში და სს „ბანკ ლიუტვის“ რუსეთში, სადაც ის იკავებდა ბუღალტრის პოზიციას.

ირინე ქინქლაძეს ბაკალავრის ხარისხი ბიზნეს ადმინისტრირებაში მიენიჭა კავკასიის უნივერსიტეტში. ხოლო, მაგისტრის ხარისხი ინოვაციურ სტუმართმოყვარეობის მენეჯმენტში მიიღო Ramon Llull უნივერსიტეტში. 2025 წელს ქალბატონი ქინქლაძე დაინიშნა სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. ასევე, 2025 წლიდან დღემდე არის შპს „ჯი სი ევ პარტნიორების“ გენერალური დირექტორის მოადგილე. 2013-2025 წლებში შპს „ჯი სი ევ პარტნიორებში“ ის იკავებდა შემდეგ თანამდებობებს: საინვესტიციო ანალიტიკოსი, უფროსი საინვესტიციო ანალიტიკოსი, ტურიზმი და უძრავი ქონების დეპარტამენტის წამყვანი სპეციალისტი, ტურიზმისა და უძრავი ქონების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. 2013 წლის განმავლობაში იყო საინვესტიციო ანალიტიკოსი Horwath HTL-ში, ხოლო, 2009-2012 წლებში აუდიტის ასისტენტი და შემდგომ წამყვანი სპეციალისტი შპს "დელოიტი და ტუმი" კომპანიაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილება განისაზღვრება 4 წლის ვადით. სამეთვალყურეო საბჭოს წამყვანი როლი უჭირავს ბანკის მმართველობაში, შესაბამისად ეს ორგანო აქტიურად არის ჩართული მიმდინარე პროცესების დაგეგმვასა და მონიტორინგში.

საბჭოს კომპეტენციას განეკუთვნება:

- ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების და სტრატეგიული განვითარების გეგმის განხილვა და დამტკიცება;
- აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა, სააღრიცხვო დღისა და დღის წესრიგის განსაზღვრა;
- გენერალური დირექტორის და დირექტორატის სხვა წევრების (დირექტორები) დანიშვნა, მათ საქმიანობაზე ზედამხედველობა, მათი უფლებამოსილების შეზღუდვა/შეწყვეტა. შრომის ანაზღაურების პირობების განსაზღვრა, მათთან სასამსახურო (დავალების) ხელშეკრულებების დადება და შეწყვეტა;

- დირექტორატის (და მისი ყოველი წევრის) საქმიანობაზე კონტროლოს განხორციელება;
- აქციონერთა საერთო კრებისათვის დასამტკიცებლად იმ პირის (კანდიდატის) წარდგენა, რომელმაც უნდა განახორციელოს ბანკის გარე აუდიტორული შემოწმება;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებული კომიტეტების, მათ შორის აუდიტის კომიტეტის, რისკების კომიტეტის შექმნა, მათი რაოდენობრივი და პერსონალური შემადგენლობის, წევრთა უფლებამოსილების ვადისა და შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა. ასევე ამ კომიტეტთა დებულებათა დამტკიცება;
- ბანკის გაჯანსაღების გეგმის განხილვა, შეფასება და დამტკიცება;
- პილარ 3-ის ანგარიშგების პროცესის, მათ შორის ESG საკითხების მონიტორინგი და წლიური პილარ 3-ის ანგარიშგების დამტკიცება;
- ბანკის ESG რისკების მართვის პოლიტიკის დამტკიცება;

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 სექტემბრის #215/04 ბრძანების შესაბამისად, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად ახორციელებს საკუთარი საქმიანობის თვითშეფასებას. ამასთანავე, ბანკმა 2025 წლის მდგომარეობით სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება უზრუნველყო გარე შემფასებლის მიერ.

დამოუკიდებელმა საკონსულტაციო კომპანია Moore-მა განახორციელა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტების საქმიანობის შეფასება 2025 წლის პერიოდისთვის. შეფასების პროცესში Moore-მა საბჭოს ეფექტიანობისა და კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობის დასადგენად გამოიყენა სხვადასხვა მექანიზმი, მათ შორის: საბჭოსა და კომიტეტების წევრთა თვითშეფასება, ინდივიდუალური ინტერვიუები, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის ანალიზი და სხვა შესაბამისი პროცედურები.

შეფასების მიზანს წარმოადგენდა იმ საკითხების იდენტიფიცირება, რომლებიც საჭიროებს გაუმჯობესებას საბჭოსა და/ან მისი წევრების მხრიდან, აგრეთვე არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო განვითარების გეგმების უკეთ გააზრება საბჭოს წევრების მიერ.

შეფასების შედეგების საფუძველზე დადგინდა, რომ საბჭოს, როგორც კოლეგიურ ორგანოს, ასევე მის ცალკეულ წევრებს კარგად აქვთ გაცნობიერებული საკუთარი უფლება-მოვალეობები, ბანკის მისია, ხედვა და განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები. საბჭოს წევრები ფლობენ საკმარის ცოდნასა და ინფორმაციას როგორც რეგულაციური ჩარჩოს, ისე კორპორაციული მართვის სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის შესახებ.

საბჭოს წევრთა კვალიფიკაცია, გამოცდილება და უნარ-ჩვევები შეესაბამება კანონმდებლობის, ბანკის საჭიროებებისა და კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს. ბანკში ფუნქციონირებს აუდიტისა და რისკების კომიტეტები, ხოლო საბჭოსა და კომიტეტების შემადგენლობა საანგარიშო პერიოდში შესაბამისობაში იყო როგორც მოქმედ რეგულაციებთან, ისე საუკეთესო პრაქტიკით დადგენილ მოთხოვნებთან.

შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე, დამოუკიდებელმა შემფასებელმა დაადგინა, რომ საბჭოს წევრებს გააჩნიათ უნარი:

- ნათლად განსაზღვრონ საქმიანობის პრიორიტეტები და მოლოდინები, რისთვისაც საბჭოს შემუშავებული აქვს შესაბამისი პოლიტიკები, შიდა რეგულაციები, სახელმძღვანელო დოკუმენტები და პროცედურები;

- სათანადოდ გააანალიზონ და დაამუშაონ მიღებული ინფორმაცია, ეფექტიანად განახორციელონ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების მონიტორინგი და დირექტორატის კონტროლი განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში;
- შეინარჩუნონ საქმიანი და ნაყოფიერი ურთიერთობა ბანკის მენეჯმენტთან კონტროლისა და მონიტორინგის ფუნქციების დაზიანების გარეშე, ასევე დროულად და სათანადო ფორმით მიიღონ საჭირო ინფორმაცია;
- ზედამხედველობა გაუწიონ ბანკის ანგარიშგების პროცესს, შესაბამისი კომიტეტების მეშვეობით დაგეგმონ და წარმართონ ანგარიშგების პროცესი და ეფექტიანად მართონ რისკები;
- კრიტიკულად შეაფასონ ინფორმაცია ბანკის საქმიანობის შესახებ, მოითხოვონ მენეჯმენტის ანგარიშვალდებულება და ჰქონდეთ მტკიცებულებებზე დაფუძნებული რწმენა, რომ მენეჯმენტი საბჭოს მიერ განსაზღვრულ ამოცანებსა და პრიორიტეტებს სათანადოდ ასრულებს.

საბჭოს ძლიერ მხარეებად გამოიკვეთა წევრთა მიერ საერთო ღირებულებების გაზიარება, მათი აქტიური ჩართულობა ბანკის საქმიანობაში საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, ასევე უნარი კრიტიკულად და ობიექტურად შეაფასონ ბანკის წინაშე არსებული გამოწვევები და განსაზღვრონ სამომავლო განვითარების პრიორიტეტული მიმართულებები.

შეფასების პროცესში ასევე გამოიკვეთა საბჭოს წევრთა მაღალი ჩართულობა საბჭოს საქმიანობასა და სხდომებში. განსახილველი საკითხების განხილვა მიმდინარეობდა ღია, უშუალო და არაფორმალური დისკუსიის ფორმატში, რაც უზრუნველყოფდა საკითხების დეტალურ და მრავალმხრივ განხილვას.

შეფასების შედეგების მიხედვით, საბჭოს წევრებსა და მენეჯმენტს შორის ურთიერთქმედება ხასიათდება მაღალი ხარისხის სამუშაო კულტურითა და ბანკის მიზნების მკაფიო გააზრებით. ამასთანავე, აღნიშნული თანამშრომლობა ხორციელდებოდა უფლებამოსილებების აღრევის, ასევე კონტროლისა და მონიტორინგის ფუნქციების დაზიანების გარეშე.

შეფასების შედეგად Moore-მა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტების საქმიანობა დადებითად შეაფასა. მიჩნეულ იქნა, რომ საბჭოს საქმიანობა შეესაბამება კანონმდებლობის მოთხოვნებს, მოქმედ რეგულაციებსა და კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკას.

ამასთანავე, აღსანიშნავია, რომ საბჭოს საქმიანობა გაუმჯობესებულია 2023 წლის წინა დამოუკიდებელი შეფასების შემდეგ. მიუხედავად ამისა, დამატებითი გაუმჯობესება შესაძლებელია საბჭოს წევრებისთვის პერიოდული ტრენინგებისა და განვითარების ღონისძიებების დაგეგმვით, მათი კვალიფიკაციისა და საჭიროებების გათვალისწინებით. ასევე, კვლავ რეკომენდებულია მეტი ყურადღება დაეთმოს პროცესების ფორმალიზაციასა და დოკუმენტირებას, ინსტიტუციური მექანიზმებისა და მემკვიდრეობითობის გაძლიერების მიზნით.

2025 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭომ განიხილა მის კომპეტენციაში არსებული საკითხები, მათ შორის:

- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების პოლიტიკა/ინსტრუქცია
- შესაბამისობის რისკის მართვის პოლიტიკა
- საკრედიტო კომიტეტის დებულება
- ბიზნეს უწყვეტობის მართვის პოლიტიკა
- თანამშრომლების ანაზღაურების პოლიტიკა
- მატერიალურ რისკის ამღებ პირთა ანაზღაურების პოლიტიკა
- რისკის აპეტიტის დოკუმენტი

- ორგანიზაციის რისკის მართვის პოლიტიკა
- საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკა
- საპროცენტო რისკის მართვის პოლიტიკა
- სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკა
- ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკა
- არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკა
- ბიზნეს რისკის მართვის პოლიტიკა
- საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკა
- თაღლითობის რისკის მართვის პოლიტიკა
- მესამე მხარის რისკის მართვის პოლიტიკა
- ICT და კიბერუსაფრთხოების რისკის მართვის პოლიტიკა
- სამართლებრივი რისკის მართვის პოლიტიკა
- ადამიანური რესურსების რისკის მართვის პოლიტიკა
- რეპუტაციული რისკის მართვის პოლიტიკა
- ESG რისკის მართვის პოლიტიკა
- შესაბამისობის რისკის მართვის პოლიტიკა

9.2: დირექტორატი

დირექტორატი ბანკის აღმასრულებელი ორგანოა და მისი უფლებამოსილების ვადა 4 წლით განისაზღვრება. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის დირექტორატი შემდეგნაირად იყო დაკომპლექტებული:

1. ზურაბ გელენიძე - გენერალური დირექტორი;
2. გივი ლებანიძე - ფინანსური დირექტორი;
3. ბექა კვარაცხელია - რისკების დირექტორი;
4. ზურაბ გოგუა - კომერციული დირექტორი;
5. გიორგი კორსანტია - ინფორმაციული ტექნოლოგიების დირექტორი;
6. ვახტანგ მაჭავარიანი - ოპერაციების დირექტორი;

ბანკის გენერალურ დირექტორს, ზურაბ გელენიძეს, 1997 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები. 2020 წელს დიდი ბრიტანეთის შეფილდის უნივერსიტეტში მიღებული აქვს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი. 2023 წლის ოქტომბრიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ გენერალური დირექტორი. 2020-2023 წლებში იყო შპს „სი ბი ეს ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი. ამასთან 2021-2023 წლებში იყო სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარის მოადგილე. 2013-2019 წლებში შპს „საქართველოს ინდუსტრიულ ჯგუფში“ ეკავა ფინანსური დირექტორის პოზიცია. 2011-2013 წლებში იყო სს „თიბისი ბანკის“ კორპორატიული დირექტორის მოადგილე. 2010-2011 წლებში იყო HSBC Bank-ის კომერციული დირექტორის მოადგილე. 2006-2010 წლებში იყო BTA Silk Road Bank-ის კომერციული დირექტორი. 2004-2006 წლებში იყო „იბერია რეფრემენტის, Pepsi Cola-ს“ ფინანსური დირექტორი. 2003-2004 წლებში იყო სს „საქართველოს ბანკის“ კორპორატიული დეპარტამენტის დირექტორი, მანამდე კი 2000-2003 წლებში იყო საერთაშორისო ურთიერთობათა დეპარტამენტის დირექტორი. 2000 წელს იმავე კომპანიაში ხელმძღვანელობდა რისკების დეპარტამენტის საკრედიტო ანალიზის განყოფილებას. 1999-

2000 წლებში ხელმძღვანელობდა საერთაშორისო ურთიერთობათა დეპარტამენტის დოკუმენტური ბიზნესის განყოფილებას და ეკავა საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსი ეკონომისტის პოზიცია.

ფინანსურ დირექტორს, გივი ლებანიძეს, 2007 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით ეკონომიკური კიბერნეტიკა, კვალიფიკაცია ეკონომისტ-მათემატიკოსი. 2019 წელს მიიღო მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში. 2016 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ფინანსური დირექტორი, ამასთან 2018 წლიდან იკავებს სს „დაზღვევის კომპანია ქართუს“ ფინანსური დირექტორის პოზიციას. 2013-2016 წლებში იყო ჯერ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/ფინანსური რისკების მართვის განყოფილების უფროსი, ხოლო შემდეგ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი. 2010-2013 წლებში იყო ბანკის საინვესტიციო განყოფილების უფროსი. 2009-2010 წლებში ბანკის კორპორატიული ბანკირი, ხოლო 2007-2009 წლებში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების საკრედიტო ექსპერტი. 2012-2014 წლებში იყო სს „გლობალ კონტაქტ კონსალტინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და მოგვიანებით სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე.

რისკების დირექტორ, ბექა კვარაცხელიას, 1996 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები. 2013 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ რისკების დირექტორი. 2009-2013 წლებში იყო რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი, ხოლო 2006-2009 წლებში რისკების მართვის განყოფილების უფროსი. 2004-2006 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/კორპორატიული ბიზნესის დაკრედიტების განყოფილების უფროსი. 2001-2004 წლებში იყო ბანკის უფროსი საკრედიტო ოფიცერი. 1997-2001 წლებში იყო კრედიტ ოფიცერი.

კომერციულ დირექტორს, ზურაბ გოგუას, 1994 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. 1998 წელს დაამთავრა საქ. ეკონომიკის სამინისტროსთან არსებული ევ. სოც. პრობლემების ინსტიტუტის ასპირანტურა. 2013 წლიდან დღემდე არის „სს ბანკი ქართუს“ კომერციული დირექტორი. 2004-2013 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი. 2002-2004 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო განყოფილების უფროსი. 2000-2002 წლებში საკრედიტო განყოფილების უფროსის მოადგილე. 1998-2000 წლებში ხელმძღვანელობდა ბანკის მონიტორინგისა და ანალიზის განყოფილებას. 1997-1998 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ საკრედიტო ოფიცერი, 1997 წელს ბანკის ეკონომისტი. 1995-1997 წლებში იყო მარკეტინგული კვლევის ცენტრის მენეჯერი.

ინფორმაციული ტექნოლოგიების დირექტორს, გიორგი კორსანტიას, 2009 წელს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტი. 2023 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ინფორმაციული ტექნოლოგიების დირექტორი. 2020-2022 წლებში იყო სს „ლიბერთი ბანკის“ გადახდებისა და მონაცემთა მართვის დეპარტამენტის უფროსი. ამასთან 2018-2020 წლებში იმავე კომპანიაში ეკავა ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის პოზიცია. 2014-2018 წლებში იყო სს „აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველოს“ ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტის უფროსი. 2012-2014 წლებში იყო ასსეკო საქართველოს IT სერვისის აუთსორსინგ მენეჯერი. 2008-2012 წლებში ონიქს კონსალტინგში ეკავა პროგრამული უზრუნველყოფის ინჟინრის პოზიცია.

ოპერაციების დირექტორს, ვახტანგ მაჭავარიანს, 1998 წელს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიღებული აქვს სამართლის მაგისტრის ხარისხი, ამასთან 2003 წელს

მიიღო სამოქალაქო სამართლის დოქტორის ხარისხი, ხოლო 2006 წელს - ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი, სპეციალობით ეკონომიკა. 2021 წელს მიიღო სამართლის მაგისტრის ხარისხი ამერიკის შეერთებული შტატების, ილინოისის ტექნოლოგიურ ინსტიტუტში/ჩიკაგო - კენტის სამართლის კოლეჯში. 2025 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ოპერაციების დირექტორი, ხოლო 2023-2025 წლებში იყო ადმინისტრაციული დირექტორი. 2009-2023 წლებში იყო სს „ვი თი ბი ბანკი ჯორჯიას“ ვიცე - პრეზიდენტი, ამასთან 2008-2009 წლებში ეკავა გენერალური დირექტორის თანაშემწის პოზიცია. 2011-2018 წლებში იყო „კავკასიის უნივერსიტეტის“ ასოცირებული პროფესორი. 2005-2008 წლებში იყო შპს „თბილისის წყალის“ გენერალური დირექტორის კონსულტანტი და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2007-2008 წლებში ეკავა სს „ტაოპრივატ ბანკის“ იურიდიული დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია. 2007-2008 წლებში იყო MONEYVAL COMMITTEE-ის მოწვეული იურიდიული ექსპერტი. 2003-2007 წლებში საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურში ეკავა სამსახურის უფროსის მოადგილის პოზიცია. 1998-2003 წლებში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის იურიდიული სამმართველოს უფროსის მოადგილე, იურიდიული სამმართველოს საბანკო საქმიანობის სამართლებრივი უზრუნველყოფის განყოფილების უფროსი და წამყვანი იურისტი. 1996-1998 წლებში იყო საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კერძო სამართლის დეპარტამენტში კონსულტანტი/მრჩეველი.

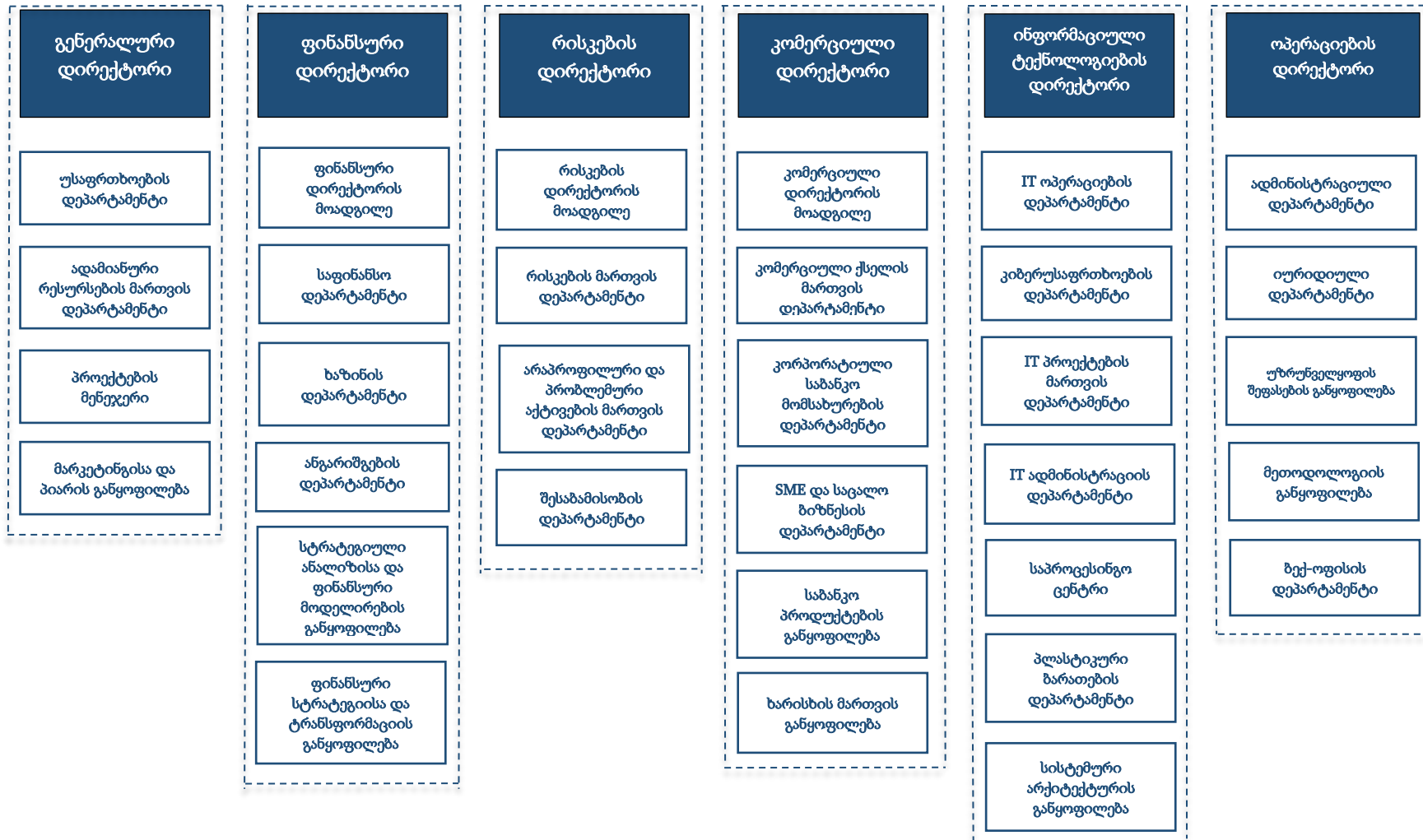
დირექტორატი ორგანიზებას უწევს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ოპერატიულ საქმიანობას, ამასთანავე არის აქციონერთა კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებების აღმსრულებელი. დირექტორატი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

კენჭისყრის დროს, ხმათა თანაბრად განაწილების შემთხვევაში, გენერალური დირექტორის ხმა გადამწყვეტია. ამასთანავე, დირექტორები ერთპიროვნულად წარმოადგენენ ბანკს მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

2025 წლის განმავლობაში დირექტორატმა შეიმუშავა, იმსჯელა და განიხილა მის კომპეტენციაში არსებული საკითხები, მათ შორის:

- კლიენტის ბენეფიციარი მესაკუთრის იდენტიფიკაციის (KYCUB) პოლიტიკა
- საერთაშორისო სანქციების დაცვის პოლიტიკა
- საკორესპონდენტო ურთიერთობების მართვის პოლიტიკა

შემდეგ სქემაზე მოცემულია ინფორმაცია ბანკის დირექტორების საკურატორო მიმართულებების შესახებ.

9.3: აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებულ საკონსულტაციო-სათათბირო ორგანოს, რომლის გადაწყვეტილებასაც სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აქვს სარეკომენდაციო ხასიათი. კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია შიდა აუდიტისა და ბანკის გარე აუდიტორების ფუნქციონირების ხელშეწყობაა.

აუდიტის კომიტეტის მიზანს სამეთვალყურეო საბჭოს საზედამხედველო ფუნქციების განხორციელებაში მხარდაჭერა და შემდეგ საკითხებზე სწორი ინფორმირება წარმოადგენს:

- ბანკის ფინანსური ანგარიშგების სისრულე და საიმედოობა;
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტის გამართული ფუნქციონირება;
- გარე აუდიტორის დამოუკიდებლობა და კვალიფიკაცია, აგრეთვე მის მიერ გაწეული მომსახურების ხარისხი, მოცულობა და მომსახურების ანაზღაურება;
- ბანკის შიდა კონტროლის სისტემისა და რისკების მართვის საიმედოობა და ეფექტურობა;
- გარე აუდიტორის მიერ მომზადებული სარეკომენდაციო წერილის განხილვა და დირექტორების მიერ არსებული ნაკლოვანებების გამოსწორების მიზნის შესაბამისი ზომების გატარების მონიტორინგი;

აუდიტის კომიტეტი ზეპირი ან წერილობითი რეკომენდაციით მიმართავს სამეთვალყურეო საბჭოს, სადაც წარმოდგენილი აქვს საკუთარი ხედვა ზედამხედველობის ფორმების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. წლის ბოლოს კი წარადგენს ანგარიშს გაწეულ სამუშაოსთან დაკავშირებით.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, მათ შორის ორი დამოუკიდებელი. ისინი არ არიან ბანკთან დაკავშირებული პირები, ამასთანავე მათ ან მათთან დაკავშირებულ იმ პირებს, რომლებიც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, კანონისმიერ შემკვიდრეთა წრიდან I და II რიგში ირიცხებიან, არ აქვთ ბანკის მიმართ ფინანსური ვალდებულება. არცერთი წევრი არ არის სხვა კომერციული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა ან დირექტორატის წევრი. სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ირჩევს კომიტეტის წევრებს, შერჩევის ეტაპზე დიდ ყურადღებას უთმობს განათლებისა და გამოცდილების შესაბამისობას, ასევე დამოუკიდებლობის ხარისხის შესაბამისობას შიდა სტანდარტთან.

კომიტეტის სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, ხოლო საგანგებო შემთხვევებში ტარდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის, კომიტეტის თავმჯდომარის, ან კომიტეტის ორი წევრის მოთხოვნით. ასევე, საჭიროების შემთხვევაში შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორის მოთხოვნით.

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 სექტემბრის #215/04 ბრძანების შესაბამისად, აუდიტის კომიტეტი ყოველწლიურად განიხილავს და აფასებს გარე აუდიტორთა დამოუკიდებლობას. 2025 წლის აუდიტის დასკვნის მომზადებისთვის ბანკს აუდიტორულ მომსახურებას უწევს „დიდი ოთხეულის“ წევრი შპს „იუაი“, რომლის დამოუკიდებლობის საკითხიც დადებითად შეფასდა. გარე აუდიტორების მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ბანკის 2025 წლის აუდიტორულ ანგარიშგებაში.

კომიტეტის საქმიანობას არეგულირებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული აუდიტის კომიტეტის დებულება.

9.4: რისკების კომიტეტი

რისკების კომიტეტი წარმოადგენს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შექმნილ რისკების მართვის კოლეგიალურ ორგანოს. რისკების კომიტეტის საქმიანობა ხორციელდება ბანკის სტრატეგიის და რისკის აპეტიტის დოკუმენტის შესაბამისად. ის ეფუძნება მოქმედ კანონმდებლობას, ბანკის წესდებას და შიდა ნორმატივებს, ასევე რისკის მართვის პროცესში არსებულ საერთაშორისო პრაქტიკას.

რისკების კომიტეტის ფუნქციებს წარმოადგენს:

- რისკის სტრატეგიების განხილვა როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და შესაბამისი რეკომენდაციების მიწოდება სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ყოველკვარტალურად წერილობითი სახით, მათ შორის, ბანკის მიმდინარე და მომავალ რისკის აპეტიტზე;
- მომზადება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშგების წარდგენა ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და ბანკის სხვადასხვა რისკის პოლიტიკების განხილვა, სულ მცირე, ყოველწლიურად;
- რისკების დირექტორის საქმიანობის მონიტორინგი და მასთან თანამშრომლობა;
- კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიების და ასევე ყველა სახის რისკის, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, მონიტორინგი, იმისთვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა;
- ბანკის სხვადასხვა რისკის პროფილზე მოქმედი შესაძლო სცენარების, მათ შორის სტრეს სცენარების განხილვა;
- პილარ 3-ის ანგარიშგების, მათ შორის, ESG საკითხების ანგარიშგების განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის შესაბამისი რეკომენდაციების წარდგენა;
- ბანკის გაჯანსაღების გეგმის განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის შესაბამისი რეკომენდაციების წარდგენა;

რისკების კომიტეტი შედგება სამი სრულუფლებიანი წევრისგან, მათ შორის ორი სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრია. ისინი არ არიან ბანკთან დაკავშირებული პირები, ამასთანავე მათ ან მათთან დაკავშირებულ იმ პირებს, რომლებიც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, კანონისმიერ მემკვიდრეთა წრიდან I და II რიგში ირიცხებიან, არ აქვთ ბანკის მიმართ ფინანსური ვალდებულება. არცერთი წევრი არ არის სხვა კომერციული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა ან დირექტორატის წევრი. სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ირჩევს კომიტეტის წევრებს, შერჩევის ეტაპზე დიდ ყურადღებას უთმობს განათლებისა და გამოცდილების შესაბამისობას, ასევე დამოუკიდებლობის ხარისხის შესაბამისობას შიდა სტანდარტთან.

რისკების კომიტეტს ხელმძღვანელობს საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი.

კომიტეტის სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, ხოლო ბანკის რისკის ტიპის, მოთხოვნების და განვითარების შესაბამისად შესაძლებელია რიგგარეშე სხდომის/სხდომების მოწვევა.

კომიტეტის საქმიანობას არეგულირებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების კომიტეტის დებულება.

9.5: საკრედიტო კომიტეტი

კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის უმაღლეს კოლეგიალურ ორგანოს. კომიტეტს გააჩნია ბანკის წესდების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მინიჭებული უფლებამოსილებები საკრედიტო საქმიანობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებასა და მართვაზე. კომიტეტის საქმიანობა სრულად ეფუძნება ბანკის წესდებს, საკრედიტო პოლიტიკას, დამტკიცებულ შიდა ნორმატივებსა და დაკრედიტების პროცესში გამოყენებულ საერთაშორისო სტანდარტებს.

კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს განეკუთვნება ყველა ტიპის საკრედიტო განაცხადის განხილვა და საბოლოო გადაწყვეტილებების მიღება სესხის დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ, კონკრეტულ სესხებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო პარამეტრების, მათ შორის სესხის ლიმიტის, ვალუტის, ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების, განსაზღვრისა და ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, სესხების რესტრუქტურისა, პროლონგაცია, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კორექტირება და კლიენტებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება.

კომიტეტის შემადგენლობას შესაბამისი უფლებამოსილებებით, განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შემდეგი სრულუფლებიანი მუდმივი წევრისაგან:

- გენერალური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე);
- რისკების დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- კორპორატიული საბანკო მომსახურების დეპარტამენტის დირექტორი;
- იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პირი, ბანკის შიდა აუდიტისა ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი ან სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის დღის წესრიგსა და განსახილველ საკითხებს განსაზღვრავს კომიტეტის თავმჯდომარე.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე.

აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული საკრედიტო კომიტეტის დებულებით.

9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტის მსგავსად, მცირე საკრედიტო კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის კოლეგიალურ ორგანოს, თუმცა მოქმედება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ, შეზღუდულ ფარგლებში შეუძლია.

კომიტეტის შემადგენლობასა და შესაბამისი უფლებამოსილებებით დელეგირებულ პირებს განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება 3 სრულუფლებიანი წევრისაგან, კომერციული დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე), რისკების დირექტორი და SME და საცალო ბიზნესის დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტზე განსახილველად შესაძლებელია წარმოდგენილ იქნას ნებისმიერი განაცხადი, რომელიც არ ეწინააღმდეგება ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას, ამასთანავე ბიზნეს ჯგუფის მთლიანი დავალიანება დამტკიცებული ან მოთხოვნილი სესხის თანხის დამატებით არ აღემატება 300,000 აშშ დოლარს ან ექვივალენტს სხვა ვალუტაში.

კომიტეტზე ასევე აკრძალულია საბლანკო სესხის, ბანკის ინსაიდერი პირის განაცხადის, სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოს განაცხადის განხილვა. ასევე ბანკის მიერ სტანდარტულ კლასიფიცირებულ სესხებზე გამოსაყენებელ მინიმალურ საპროცენტო განაკვეთზე ნაკლების საპროცენტო განაკვეთის დაწესება, 6 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება სარგებლის გადახდასა და 12 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება ძირითად თანხაზე.

მცირე საკრედიტო კომიტეტი ანგარიშვალდებულია საკრედიტო კომიტეტის მიმართ.

აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული მცირე საკრედიტო კომიტეტის დებულებით.

9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი წარმოადგენს კოლევიალურ ორგანოს, რომლის ძირითადი მიზანია ბანკის აქტივ-პასივების ეფექტური მართვის საფუძველზე შეინარჩუნოს და აამალოს ბანკის საფინანსო ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

კომიტეტის საქმიანობის ძირითად ამოცანას აქტივ-პასივების მართვის პოლიტიკის ბანკის სტრატეგიასთან და სხვა პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ეფექტური მართვის საფუძველზე ბანკში მობილიზებული რესურსების ოპერატიული მართვის პროცესის ხელშეწყობა, ვალდებულებათა და განთავსებათა სასურველი მოცულობებისა და პარამეტრების განსაზღვრა, ასევე სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოცულობებისა და პარამეტრების განსაზღვრა.

კომიტეტის შემადგენლობას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. აქტივ-პასივების კომიტეტი შედგება ექვსი სრულუფლებიანი წევრისგან, ესენი არიან:

- ფინანსური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- გენერალური დირექტორი;
- რისკების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- ხაზინის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ანგარიშგების დეპარტამენტის დირექტორი;

აქტივ-პასივების კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით საჭიროებისამებრ. აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის დებულებით.

9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი

ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს წარმოადგენს ახალი/არსებული/ოპტიმიზირებული ბიზნეს-პროცესების ბლოკ-სქემებისა და საჭიროების შემთხვევაში მისი დამხმარე დოკუმენტების (განაცხადები, ტექნიკური დავალებები და ა.შ) განხილვა და დამტკიცება;

კომიტეტის შემადგენლობას ირჩევს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შვიდი სრულუფლებიანი წევრისაგან:

- ადმინისტრაციული დირექტორი - თავმჯდომარე;
- საოპერაციო რისკების მართვის განყოფილების უფროსი;
- ხარისხის მართვის განყოფილების უფროსი;
- მეთოდოლოგიის განყოფილების უფროსი;
- IT პროექტების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ანგარიშგების დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/მენეჯერული ანგარიშებისა და ბიუჯეტირების განყოფილების უფროსი;
- შესაბამისობის განყოფილების უფროსი;

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და/ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი, სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანილაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით, საჭიროებიდან გამომდინარე. კომიტეტის მდივნის ფუნქციას ასრულებს მეთოდოლოგიის განყოფილების უფროსი. კომიტეტზე საკითხის წარმომდგენია მეთოდოლოგიის განყოფილება.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე.

აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტის დებულებით.

10. რისკების მართვა

10.1: კორპორატიული სტრატეგია

ბანკი ქართუს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული და მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტება. ბანკი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას და მცირე და საშუალო კლიენტების წილის ზრდას მთლიან საკრედიტო პორტფელში.

ბანკისათვის, საშუალოვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის კიდევ უფრო შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების შენარჩუნებასა ან გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაციას დარგების ჭრილში.

გრძელვადიან პერსპექტივაში ბანკი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას.

10.2: რისკების მართვის ჩარჩო

სს „ბანკი ქართუს“ ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ბანკმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას.

ის ძირითადი რისკები, რომელსაც ბანკი ქართუ იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: ბიზნეს, ფინანსური, საოპერაციო, ESG და რეპუტაციული რისკები.

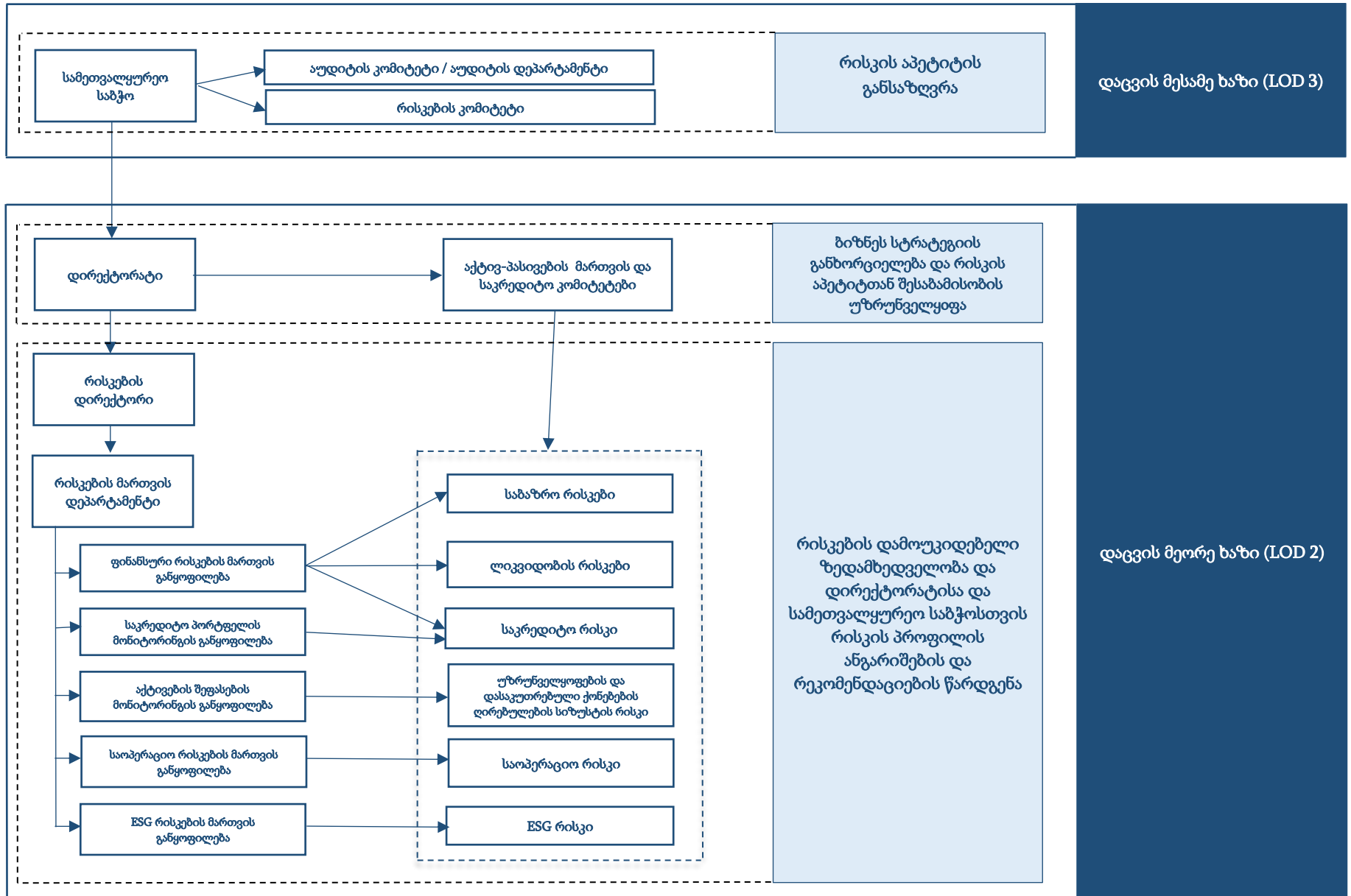
ბანკის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოხდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდობის ისეთ პრუდენციულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ბანკი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ბანკის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ბანკში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ბანკს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

შემდეგ დიაგრამაზე მოცემულია ბანკის რისკების მართვის სტრუქტურა:

რისკის აპეტიტის

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტის დოკუმენტს, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიან, მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას პრუდენციულ რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ბანკი რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსასაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

კაპიტალის დაგეგმვა

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად.

ლიკვიდობის დაგეგმვა

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდობის იმ დონეს, რომელიც ბანკს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდობის პროგნოზირება ხაზინის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ გავლის შემდეგ წარედგინება დირექტორატს.

რისკის მართვის მოდელი ბანკის დონეზე

რისკების სამართავად ბანკი იყენებს დაცვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამხაზიანი მიდგომა აცალკევებს რისკების მფლობელობას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომელიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

- **დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1)** - ბანკის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.
- **დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2)** - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებასა და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომლებიც არსებობს მძლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის, მოიცავს:
 - რისკის კონტროლის შეფასებას;
 - სცენარების ანალიზს;
 - საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიურ მართვას;
 - ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრეულ სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
 - ბანკში არსებული სხვადასხვა მოდელების მართვას;
 - ახალ პროდუქტებსა და სერვისებს;
 - შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას;
 - ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს;
 - საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას;
 - და სხვას;

- **დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3)** - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:
 - სხვადასხვა ფუნქციების და მიმართულებების დამოუკიდებელ აუდიტს;
 - რისკის აპეტიტთან შესაბამისობის შეფასებას;
 - პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები

მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ბანკის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გათვინცივების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტთან შესაბამისობის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში რისკის აპეტიტის გადახედვა;
- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სხვადასხვა საოპერაციო რისკის პროფილის ანალიზებს;

სტანდარტიზირებული მიდგომა

ბანკი საზედამხებდევლო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხებდევლობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები

ბანკი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არამხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში წარმოშობილი ახალი შესაძლო რისკები.

ბანკი, ბიზნესის წარმოებისას, დგება გარკვეული რისკების წინაშე. ბანკის ძირითადი რისკის კატეგორიები მოცემულია ქვემოთ:

- **ბიზნეს რისკი** - ბანკის მომგებიანობის, საკრედიტო რეიტინგის და საბაზრო წილის დაგეგმილთან შედარებით მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის რისკი, რაც შესაძლოა გამოიწვიოს კლიენტურის დაკარგვამ, ფასდადების გადაწყვეტილებებმა, მესამე მხარეებთან ურთიერთობებმა, კონკურენციამ და ახალი პროდუქტების დანერგვამ. ბანკის მომგებიანობის, სხვა ფინანსური მაჩვენებლების და საკრედიტო რეიტინგის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ბანკის ვებ-გვერდზე: <https://www.cartubank.ge/>.

- **საკრედიტო რისკი** - საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორც კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. საკრედიტო რისკებისა და მისი შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ბანკის 2025 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.
- **საბაზრო რისკი** - რისკი, როდესაც ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, გაცვლითი კურსის აქციების ან/და საერთაშორისო ბირჟებზე ვაჭრობადი სასაქონლო ფასების ცვლილება ცვლის ბანკის წმინდა აქტივების ოდენობას, რომელიც წარმოშობს ზარალს. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საბაზრო რისკის კალკულაციას ახდენს კრედიტით ღია სავალუტო პოზიციის მიხედვით. რომელიც 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 11.9 მილიონ ლარს. საბაზრო რისკების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ბანკის 2025 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.
- **ლიკვიდობის რისკი** - ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში, ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით, რაც შეამცირებს ბანკის კაპიტალს. ლიკვიდობის მართვა ძირითადად ხორციელდება ზედამხედველი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტისა (LCR) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის (NSFR) დაცვის მექანიზმებით.
- **უზრუნველყოფების და დასაკუთრებული ქონებების ღირებულების სიზუსტის რისკი** - უზრუნველყოფების და დასაკუთრებული ქონებების ღირებულების სიზუსტის რისკი არის:
 - სესხების უზრუნველსაყოფად დატვირთული/დაგირავებული ქონებების არასწორად შეფასების შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგების არაზუსტად განსაზღვრის რისკი, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მსესხებლის დაკრედიტების გადაწყვეტილებებზე;
 - სესხების დასაფარად დასაკუთრებული უზრუნველყოფების საბაზრო ღირებულების არაზუსტად განსაზღვრის რისკი, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ქონების რეალიზაციის გადაწყვეტილებებზე.

აღნიშნული რისკის სამართვად ზემოთაღნიშნული აქტივების საბაზრო ღირებულება ფასდება IVS-მიხედვით, როგორც ბანკის შიდა, ისე გარე შემფასებლების მიერ, ხოლო მსხვილ ქონებებზე აქტივების შეფასების მონიტორინგის განყოფილების მიერ ხდება შეფასების მიმოხილვის ანგარიშების მომზადება, შეფასების დასკვნის IVS-სთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით.
- **საოპერაციო რისკი** - საოპერაციო რისკი არის ზარალის რისკი, რომელსაც იწვევს შიდა პროცესების, ადამიანების და სისტემების არაადეკვატურობა ან ჩავარდნა, ან გარე ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბანკის მუშაობაზე და მოიცავს ICT, ინფორმაციული უსაფრთხოების, ფიზიკური უსაფრთხოების, ადამიანური რესურსების, შესაბამისობის, სამართლებრივ და თაღლითობის რისკებს. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საოპერაციო რისკის კალკულაციას ახდენს ძირითადი ინდიკატორების მეთოდის მიხედვით.
- **ESG რისკი** - გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის რისკი არის ბანკზე გარემოსდაცვითი საკითხებით (მაგ. კლიმატის ცვლილება, რესურსების ამოწურვა), სოციალური ფაქტორებით (მაგ. ადამიანის უფლებები, შრომითი პრაქტიკა, საზოგადოებაზე გავლენა) და მმართველობითი საკითხებით (მაგ. კორპორაციული ეთიკა, გამჭვირვალობა, რეგულაციების დაცვა) გამოწვეული შესაძლო ფინანსური, საოპერაციო, სამართლებრივი ან რეპუტაციული ზიანი. ბანკის ESG რისკის პროფილზე გავლენას ახდენს როგორც საკუთარი საოპერაციო აქტივობები, ისე მის საკრედიტო პორტფელში შემავალი კლიენტების ESG საკითხებთან დაკავშირებული რისკები და მიდგომები.

- **რეპუტაციული რისკი** - დაინტერესებული მხარეების მიერ ბანკის ნეგატიურად აღქმის რისკი, რომელმაც არახელსაყრელი გავლენა შეიძლება იქონიოს ბანკის შესაძლებლობაზე შეინარჩუნოს არსებული ან დაამყაროს ახალი ბიზნეს ურთიერთობები და ჰქონდეს განგრძობითი წვდომა დაფინანსების წყაროებზე.

10.3: საკრედიტო რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა.

საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის აპეტიტს და საკრედიტო რისკის მართვის ზოგად ჩარჩოს. აღნიშნული ჩარჩოთი გათვალისწინებული მოთხოვნების იმპლემენტაციას ახდენს დირექტორატი. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკების კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებით;
- უზრუნველყოს ბანკში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებსა და კონცენტრაციებზე;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის საკრედიტო პორტფელი და მისი რისკიანობა;
- პერიოდულად მიიღოს ანგარიში ბანკში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამდები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება

ბანკში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების დარეზერვების მეთოდოლოგია.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ნახევარწლიურად, ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ბანკის მსხვილი მსესხებელი კომპანიების ფინანსურ ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

უზრუნველყოფა

ბანკი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად სახედასხედველო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით. უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივები, რომელთა ღირებულება მაღალ კორელაციაშია დაფინანსებული ბიზნესის ფინანსურ შედეგებთან სესხის გაცემის განხილვისას LGD-ის კალკულაციისას ანგარიშდება უფრო მაღალი დროითი დისკონტი. ინფორმაცია სესხების შესახებ, უზრუნველყოფების ტიპების ჭრილში მოცემულია 2025 წლის აუდიტის ყოველწლიურ ანგარიშში.

ბანკს ყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შებამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ბანკი მიმართავს გარე საშემფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს. როგორც ცალკეული აქტივების შეფასების სიზუსტის, ისე მთლიანი შეფასების პროცესის ხარისხის მართვის კუთხით, რისკების მართვის დეპარტამენტში შექმნილია აქტივების შეფასების მონიტორინგის განყოფილება.

საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტები

ბანკი, საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტების შეფასებებს იყენებს ლიკვიდური აქტივების რისკის წონის მისანიჭებლად კაპიტალის ადეკვატურობის და ლიკვიდობის კოეფიციენტების კალკულაციის მიზნებისთვის და კორპორატიულ ობლიგაციებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსასაზღვრად.

ბანკი ითვალისწინებს Standard&Poor's-ის, Moody's-ის, Fitch-ისა და Scope Ratings-ის რეიტინგებს.

10.4: საპროცენტო რისკის მართვა

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, რომელიც განსაზღვრავს საპროცენტო რისკის აპეტიტს და საპროცენტო რისკის მართვის ზოგად ჩარჩოს. აღნიშნული ჩარჩოთი გათვალისწინებული მოთხოვნების იმპლემენტაციას ახდენს დირექტორატი. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკების კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ბანკის ლიმიტები;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამღები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის გასაზომად ბანკი იყენებს “გადაფასების გეპის” მეთოდს, რომელიც ერთნაირ ვადიანი აქტივებს და ვალდებულებებს ადარებს ერთმანეთს თანხების მიხედვით. დანაკარგის მიღების შესაძლებელობა არის იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს თანხობრივი გეპი ერთნაირი ვადის მქონე საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებებს შორის და ბაზარზე იცვლება განაკვეთი.

ბანკი ასევე ახდენს თითოეული ტიპის საპროცენტო ინსტრუმენტზე შესაბამისი ფასდადების მოდელების აწყობას, სადაც გაითვალისწინება საპროცენტო განაკვეთის ფორმირებაში მონაწილე პარამეტრები და მათი მაჩვენებლები.

10.5: სავალუტო რისკის მართვა

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ბანკის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ბანკის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, რომელიც განსაზღვრავს სავალუტო რისკის აპეტიტს და სავალუტო რისკის მართვის ზოგად ჩარჩოს. აღნიშნული ჩარჩოთი გათვალისწინებული მოთხოვნების იმპლემენტაციას ახდენს დირექტორატი. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკების კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციებზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში, ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებებში;
- პერიოდულად მიიღოს ბანკის ანგარიში ბანკში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;

სავალუტო რისკების სამართავად ბანკში წესდება შემდეგი ლიმიტი: ყველა უცხოური ვალუტის მიხედვით ბანკის საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი, როგორც საბალანსო და გარესბალანსო ისე კრებისითი სავალუტო პოზიციების მიხედვით, არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს.

10.6: ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით. ლიკვიდობის რისკის მართვა იწყება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, რომელიც განსაზღვრავს ლიკვიდობის რისკის აპეტიტს და ლიკვიდობის რისკის მართვის ზოგად ჩარჩოს. აღნიშნული ჩარჩოთი გათვალისწინებული მოთხოვნების იმპლემენტაციას ახდენს დირექტორატი.

ბანკში ლიკვიდობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიკვიდობის გადაფარვის (LCR) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების (NSFR) კოეფიციენტების დაცვით და აქტიური მონიტორინგით. ბანკში სისტემატიურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების პროგნოზი მსხვილი შემოდინებების და გადინებების ინდივიდუალური შეფასების და ვალდებულებების და ლიკვიდური სახსრების სტატისტიკურ ანალიზზე დაყრდნობით.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათ შესაძლო ეფექტს ბანკის მიერ აღებულ ლიკვიდობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

10.7: საოპერაციო რისკის მართვა

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკის მართვა იწყება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, რომელიც განსაზღვრავს საოპერაციო რისკის აპეტიტს და საოპერაციო რისკის მართვის ზოგად ჩარჩოს. აღნიშნული ჩარჩოთი გათვალისწინებული მოთხოვნების იმპლემენტაციას ახდენს დირექტორატი.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ბანკი ქართუ იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

- **საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება** - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და ანალიზირდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.
- **სცენარების ანალიზი (RCA)** - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ბანკმა ადეკვატურად შეძლოს, შეაფასოს არა მხოლოდ არსებული რისკები, არამედ ის რისკებიც, რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ბანკი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე;
- **რისკის მიღება** - დაცვის პირველი ხაზი და შესაბამისი დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ არის შესაძლებელი, ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგსა და ანგარიშგებას.
- **ახალი რისკის დამტკიცება (NRA)** - ეს პროცესი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკის წყაროს შეფასებას ნებისმიერი სიახლისა თუ მნიშვნელოვანი ცვლილების დამტკიცებამდე და

დანერგვამდე, რაც მხარს უჭერს ბანკის არსებული საოპერაციო რისკის პროფილის კონტროლს რისკ აპეტიტთან მიმართებაში.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ბანკში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ბანკის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში) რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ბანკის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩოს ფარგლები, ტექნოლოგიური სიახლეებიდან გამომდინარე, მუდმივად ფართოვდება და ახლდება.

11. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) რისკების მართვა

ბანკი ქართუ მნიშვნელოვან როლს ანიჭებს მდგრადი დაფინანსების პრინციპების ინტეგრაციას საკუთარ საქმიანობაში და მიიჩნევს, რომ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) ფაქტორების გათვალისწინება წარმოადგენს ფინანსური სტაბილურობის, გრძელვადიანი ზრდისა და რისკების ეფექტური მართვის მნიშვნელოვან წინაპირობას. ESG რისკების იდენტიფიკაცია, შეფასება და მართვა ხორციელდება საერთაშორისო პრაქტიკისა და ადგილობრივი რეგულაციების შესაბამისად და ინტეგრირებულია ბანკის რისკების მართვის საერთო ჩარჩოში, როგორც სტრატეგიული დაგეგმვის, ისე ყოველდღიური საოპერაციო საქმიანობის დონეზე.

ბანკი ESG რისკებს მართავს ორმაგი მატერიალურობის პრინციპის საფუძველზე, რაც გულისხმობს როგორც გარემოსდაცვითი და სოციალური ფაქტორების გავლენას ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე, ასევე ბანკის საქმიანობის გავლენას გარემოსა და საზოგადოებაზე. აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს ESG რისკების შეფასებას როგორც ინდივიდუალური ტრანზაქციის, ისე პორტფელისა და სტრატეგიული დაგეგმვის ჭრილში.

ESG რისკების მართვა ხორციელდება ორ ძირითად დონეზე: ბანკის საკუთარი არასაკრედიტო ოპერირების ფარგლებში, სადაც ბანკი აფასებს საკუთარ გარემოსდაცვით და სოციალურ ზემოქმედებას, და სასესხო პორტფელის დონეზე, სადაც ხდება დაფინანსებული აქტივების ESG რისკიანობის იდენტიფიკაცია, შეფასება და მონიტორინგი.

ბანკი თვლის, რომ ESG რისკები არ წარმოადგენს დამოუკიდებელ რისკის კატეგორიას და მათი გავლენა მატერიალიზდება ტრადიციული ფინანსური რისკების მეშვეობით, მათ შორის საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციულ რისკებში. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა გარემოსდაცვით რისკებს, რომლებიც ვლინდება როგორც ფიზიკური, ისე გარდამავლობის ფაქტორების გავლენით. აღნიშნული რისკები შესაძლოა აისახოს მსესხებულების ფინანსურ მდგომარეობაზე, უზრუნველყოფის ღირებულებაზე, სექტორულ კონცენტრაციებსა და პორტფელის ხარისხზე.

ბანკში ESG რისკების მართვა ხორციელდება მმართველობის სტრუქტურაში ინტეგრირებული ჩარჩოს ფარგლებში. სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს რისკის აპეტიტს და ახორციელებს ზედამხედველობას, ხოლო დირექტორატი უზრუნველყოფს ESG პოლიტიკის პრაქტიკაში განხორციელებას. ESG რისკების მართვა ეფუძნება სამდონიან დაცვის მოდელს, სადაც პირველი ხაზი წარმოდგენილია ბიზნეს მიმართულებებით, მეორე – რისკების მართვის ფუნქციით, ხოლო მესამე – შიდა აუდიტით.

საკუთარი საქმიანობის ფარგლებში ბანკი ახორციელებს გარემოზე ზემოქმედების შემცირებასა და რესურსების ეფექტიან გამოყენებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს, მათ შორის ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების დანერგვას, ეკოლოგიურად უფრო მდგრადი სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებას, ნარჩენების მართვის პრაქტიკების განვითარებას, შესყიდვების პროცესში ESG ფაქტორების გათვალისწინებასა და საოპერაციო პროცესების გაციფრულებას. ბანკი ასევე მონაწილეობს გარემოსდაცვით და სოციალურ ინიციატივებში და ხელს უწყობს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლებას აღნიშნული საკითხების მიმართ.

ბანკი საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ახორციელებს სათბურის გაზების ემისიებთან დაკავშირებული მონაცემების ეტაპობრივ აღრიცხვასა და ანალიზს. აღნიშნული პროცესი მოიცავს ემისიების კლასიფიკაციას Scope 1, Scope 2 და Scope 3 კატეგორიების მიხედვით. ბანკი ეტაპობრივად ავითარებს აღნიშნული მონაცემების შეგროვებისა და ანალიზის პროცესებს და განიხილავს Scope 3 კატეგორიის გაფართოებას, მათ შორის სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული ემისიების შეფასების მიმართულებით.

სასესხო აქტივების დონეზე ბანკი ESG რისკების შეფასებას ახორციელებს ყველა ბიზნეს ტრანზაქციის შემთხვევაში, როგორც საკრედიტო გადაწყვეტილების მიღების ეტაპზე, ასევე შემდგომ მონიტორინგის პროცესში. ESG შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო ანალიზის განუყოფელ ნაწილს და განიხილება სხვა ფინანსურ და არაფინანსურ პარამეტრებთან ერთად.

შეფასების პროცესში ტრანზაქციები გადის აკრძალული საქმიანობების სიის მიმართ სკრინინგს და კატეგორიზდება სესხის მახასიათებლებისა და დაფინანსებული საქმიანობის ESG რისკიანობის გათვალისწინებით. ESG რისკის განსაზღვრისას ბანკი იყენებს შიდა მოდელს, რომელიც ეფუძნება საერთაშორისო პრაქტიკას და ითვალისწინებს როგორც დარგობრივ რისკიანობას, ასევე ტრანზაქციის საერთო შეფასებას.

საშუალო და მაღალი რისკის ტრანზაქციების შემთხვევაში ბანკი დამატებით აფასებს მსესხებლის ESG მართვის შესაძლებლობებს, მათ შორის ორგანიზაციულ კომპეტენციებს, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობასა და შესაბამისი კომუნიკაციისა და ანგარიშგების მექანიზმებს. საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენება დამატებითი ინსტრუმენტები, მათ შორის ადგილზე ვიზიტები და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (EIA) ანალიზი.

შეფასების შედეგად ტრანზაქციას ენიჭება ESG რისკის რეიტინგი და კლასიფიცირდება შესაბამის რისკის კატეგორიაში. საშუალო და მაღალი რისკის შემთხვევაში შესაძლოა განისაზღვროს მაკორექტირებელი ღონისძიებები, ხოლო მაღალი რისკის შემთხვევაში ბანკი იტოვებს უფლებას უარი თქვას დაფინანსებაზე, თუ რისკების ადეკვატური მართვა შეუძლებელია.

ბანკი ასევე იყენებს სებ-ის მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომიას სასესხო აქტივების კლასიფიკაციისა და პორტფელის ანალიზის მიზნით, რაც უზრუნველყოფს მონაცემების გამჭვირვალობასა და შედარებადობას.

სოციალური რისკების მართვის ფარგლებში ბანკი უზრუნველყოფს სამართლიანი მოპყრობის, თანაბარი შესაძლებლობებისა და არადისკრიმინაციული მიდგომების დანერგვას ყველა დასაქმებულისთვის, ასევე უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნას. ბანკი ხელს უწყობს თანამშრომლების პროფესიულ განვითარებას ტრენინგებისა და საგანმანათლებლო აქტივობების საშუალებით, რაც გრძელვადიანი მდგრადი ურთიერთობის საფუძველს ქმნის.

მმართველობითი რისკების მართვის ნაწილში, ბანკისთვის გამჭვირვალობა და პასუხისმგებლიანი მმართველობა წარმოადგენს მნიშვნელოვან პრინციპს. ESG საკითხები განიხილება როგორც დირექტორატის, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, რაც უზრუნველყოფს მათი ეფექტიან ინტეგრაციას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შესაბამისობას ბანკის სტრატეგიულ მიზნებთან.

ბანკი ESG საკითხებთან დაკავშირებულ ინფორმაციას ამჟღავნებს ყოველწლიურად პილარ 3-ის ანგარიშგების ფარგლებში. შესაბამისი ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ბანკის ვებ-გვერდზე და, საჭიროების შემთხვევაში, მიეწოდება დაინტერესებულ მხარეებს პერიოდული ანგარიშგებების საშუალებით.

ბანკი ESG რისკების მართვას განიხილავს როგორც გრძელვადიანი სტრატეგიის მნიშვნელოვან კომპონენტს და გეგმავს აღნიშნული ჩარჩოს შემდგომ განვითარებას საერთაშორისო პრაქტიკისა და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. ამ მიმართულებით, ბანკი ეტაპობრივად აძლიერებს ESG ფაქტორების ინტეგრაციას ბიზნეს პროცესებში, რაც ხელს უწყობს მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფასა და რისკების ეფექტიან მართვას.

12. მნიშვნელოვანი სიახლეები

2025 წლის მეორე კვარტალში ბანკმა წარმატებით დაიწყო თანამშრომლობა ლონდონის საფონდო ბირჟის ჯგუფთან (LSEG), არსებული პროგრამული სისტემების დივერსიფიკაციის თვალსაზრისით, მათ შორის სახაზინო ოპერაციების, ასევე ფულის გათეთრების წინააღმდეგ სკრინინგის მიმართულებით;

2025 წლის 26 სექტემბერს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტომ, S&P Global Ratings-მა, ჩატარებული ანალიზის საფუძველზე ბანკის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი B-დან B+ დონემდე გაზარდა, სტაბილური პერსპექტივით;

2025 წლის 30 სექტემბერს გაიხსნა მთაწმინდის სერვისცენტრის თაბორის განყოფილება;

2025 წლის მეოთხე კვარტალში ბანკმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას Deutsche Borse Group-ში შემავალ კომპანია 360 Treasury Systems AG-სთან, რაც უზრუნველყოფს სავალუტო და ფულადი ბაზრის ოპერაციების განხორციელების არხების შემდგომ დივერსიფიკაციას;

2025 წლის მეოთხე კვარტალში ბანკში წარმატებით დაინერგა სავალუტო საგადახდო დავალებების ახალი, SWIFT ISO 20022 სტანდარტი. ახალი სტანდარტი უზრუნველყოფს ფინანსური შეტყობინებების გაცვლის უნივერსალურ და სტრუქტურირებულ ფორმას, აუმჯობესებს მონაცემთა ხარისხს, რისკების მართვას, შესაბამისობას მარეგულირებლის მოთხოვნებთან, ასევე ხელს უწყობს ტრანზაქციების სწრაფად და გამჭვირვალედ განხორციელებას.

13. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებიდან ანაზღაურებას ყველა წევრი იღებს. ინფორმაცია 2025 წელს გადახდილი ანაზღაურების შესახებ მოცემულია პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართის 24.Rem1 გვერდზე მოცემულ ცხრილში.

დირექტორატის წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო. ინფორმაცია 2025 წელს გადახდილი ანაზღაურების შესახებ მოცემულია პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართის 24.Rem1 გვერდზე მოცემულ ცხრილში.

სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების იდენტიფიცირებისთვის ბანკს აქვს მოქმედი მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების პოლიტიკა/ინსტრუქცია, რომელიც თავის მხრივ ეფუძნება საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 სექტემბრის 215/04 ბრძანებით დამტკიცებულ კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების ინსტრუქციასა და European Banking Authority (EBA)-ის მიერ შემუშავებულ მარეგულირებელ ტექნიკურ სტანდარტს მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების შესახებ. ბანკის სხვა მატერიალური რისკის ამღების პირების რაოდენობისა და მათთვის გადახდილი ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია ასახულია პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართში.

ბანკის ანაზღაურების სისტემაში არ გამოიყენება აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები. ბანკის არც-ერთი თანამშრომლის ანაზღაურებამ საანგარიშო წლის განმავლობაში არ გადააჭარბა 1 მილიონ ლარს.